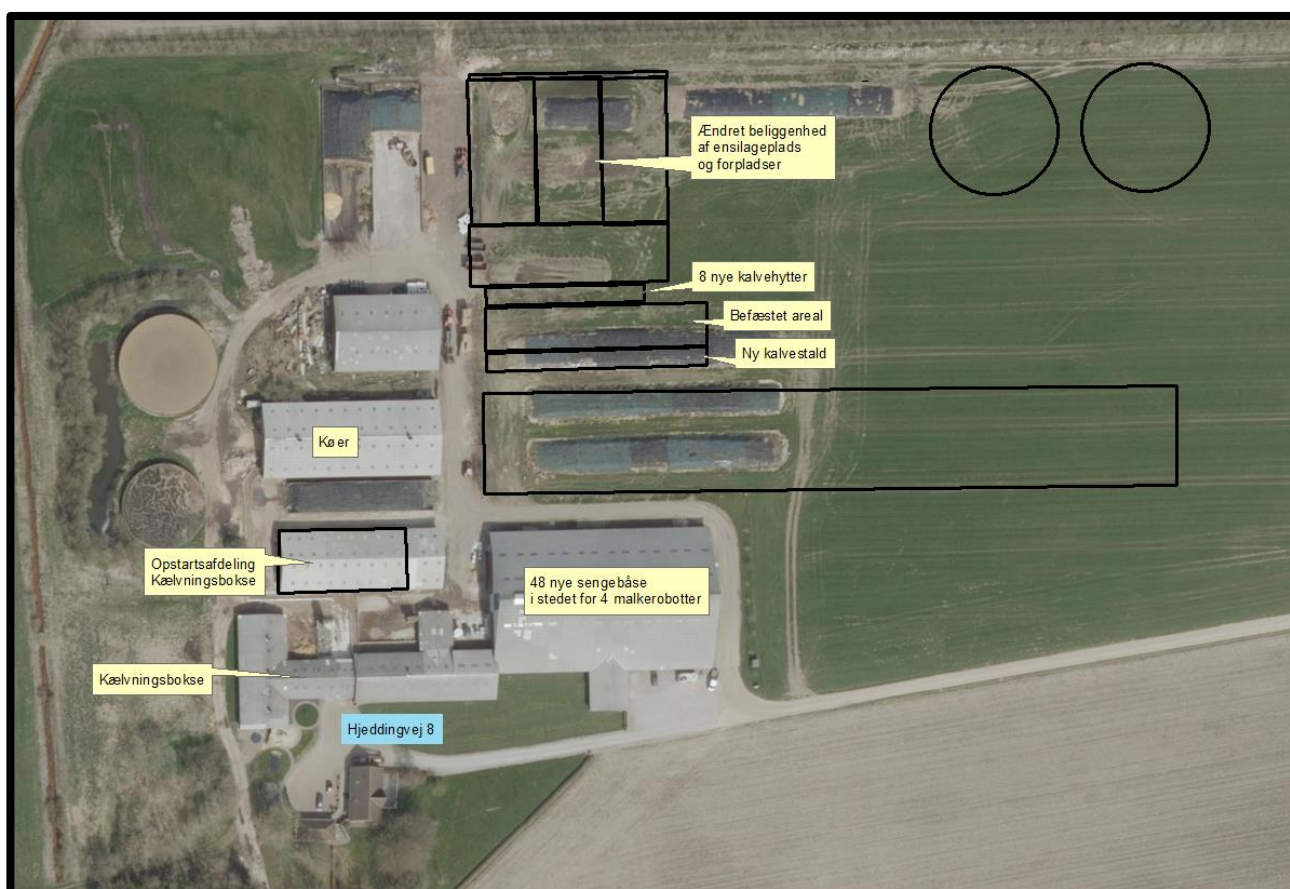

Tillæg nr. I til MILJØGODKENDELSE
af

Ødegård
Hjddingvej 8
6870 Ølgod

I henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015
om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Godkendt 23. maj 2016

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 146686/15

Sagsnr. 15/12384

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	4
2	BAGGRUND FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	5
2.1	DATABLAD.....	5
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	5
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
4	VILKÅR FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSEN	8
	NYE VILKÅR SOM FØLGE AF DETTE TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	8
	VILKÅR, SOM UDGÅR AF MGK2012	9
5	KLAGEVEJLEDNING	10
6	OFFENTLIGGØRELSE	11
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
7.1	BELIGGENHED	12
7.2	AFSTANDSKRAV.....	12
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	12
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE	13
7.5	INDRETNING	13
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	16
7.7	AFFALD	16
7.8	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	16
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	16
7.10	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	17
7.11	LUGT	18
7.12	STØJ, STØV, SKADEDYR, DØDE DYR OG LYS.....	18
7.13	TRANSPORT	18
7.14	SPILDEVAND	19
7.15	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	20
7.16	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	20
7.17	AREALER OG HARMONI	23
7.18	KG N OG P TILFØRT UDBRINGNINGSAREALERNE.....	26
7.19	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE	27
7.20	NITRAT TIL GRUNDEVAND.....	30
7.21	FOSFOR.....	31
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	33
7.23	UDBRINGNINGSAREALER – ØVRIGE FORHOLD	35
7.24	VURDERING AF 3. MANDSAREALER.....	36
7.25	BAT - AMMONIAK.....	37
7.26	BAT – NITRAT, FOSFOR, FODRINGSSTRATEGI, MANAGEMENT, FORBRUG AF VAND OG ENERGI, OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	38
7.27	SAMLET BAT-VURDERING	38
8	EGENKONTROL	39
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	39
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER	39
11	NABO- / PARTSHØRING	39
12	SAMLET VURDERING	40

I Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af den etapevise udvidelse af anlæg og besætning samt driften af nye udbringningsarealer for Hjeddingvej 8, 6870 Ølgod i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at ændringerne kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Et udkast til tillæg til miljøgodkendelsen har været sendt i parts/nabohøring i 3 uger, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for tillæg til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	I/S Ødegård
Kontaktperson:	Allan Møller Kristensen, tlf. 7524 1040, mobil 2326 4418, mail: hjeddingvej@mail.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Ødegård, Hjeddingvej 8, 6870 Ølgod
Ejerlav og matrikel nr.:	4g m.fl. Hjedding By, Ølgod
Virksomhedens art:	Malkekvægbrug
Ejendomsnummer:	5730108510
CHR-nummer:	46940
CVR-nummer:	25820401
Konsulent:	Anita Hingstman, Jysk Landbrugsrådgivning, John Tranums Vej 25, 6705 Esbjerg Ø, tlf. 7660 2193, ah1@jlbr.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Udkast i nabohøring:	28. april 2016
Godkendelsesdato:	23. maj 2016

2.2 Baggrund og historik

4. februar 2012 blev I/S Ødegård miljøgodkendt i henhold til husdyrlovens § 12. Der blev godkendt flere byggerier, ligesom det blev godkendt, at besætningen kan udvides til 700 køer + opdræt, svarende til 1.186,3 DE. Fremover benævnes miljøgodkendelsen MGK2012.

I MGK2012 blev udvidelsen godkendt i 3 etaper:

1. etape: etablering af malkestald og opsamlingsareal i bygning 6 til erstatning for robotterne i bygning 1. Indtil 2014 udvides ko-antallet i eksisterende stald med 100.
2. etape: byggeri af den ene nye plansilo og den ene nye gyllebeholder i 2014.
3. etape: byggeri af ny kostald, nyt malkecenter, byggeri af den anden nye gyllebeholder og den anden nye plansilo i 2016 med efterfølgende udvidelse af besætningen til det ansøgte.

18. juni 2014 har Ødegård I/S i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 anmeldt ændringer i dyreholdet og staldene blandt andet ud fra dyrevelfærdskrav. Varde Kommune har ikke fundet at kunne godkende det hele ud fra dyrevelfærdsmæssige krav, men har i stedet valgt at kræve det godkendt i form af et tillæg til MGK2012.

Dette tillæg omfatter dermed en ændring af den etapevise udvidelse af anlæg og besætning, kombineret med en optimal måde at udnytte de eksisterende bygninger på, indtil den fulde udvidelse kan gennemføres. Hertil kommer en forøgelse af udbringningsarealerne.

Der blev i MGK2012 godkendt en ny kostald. Kostalden var planlagt til at blive opført i etape 3 i 2016. Kostalden er endnu ikke opført, og vil ikke blive opført i 2016. I forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse ønsker ansøger mulighed for at stalden kan opføres på et senere tidspunkt.

Viser dette sig ikke muligt, kan produktionen videreføres med det, som er godkendt i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Dette tillæg til miljøgodkendelse er udarbejdet ud fra ansøgning nr. 81790, version 6.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Hjeddingvej 8, 6870 Ølgod kan ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i ”Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”, herefter benævnt husdyrloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg til miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tillæg til miljøgodkendelsen kan ske til Erhvervscenteret - Landbrug, Varde Kommune.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

I bygning 1, se figur 2, etableres der 48 senge på stedet hvor de 4 malkerobotter tidligere var. Dermed bliver der i bygningen plads til 350 malkekøer i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

I bygning 3, se figur 2, vil der efter byggeri af nye kalvestalde ikke længere være småkalve men kælvningsbokse med dybstrøelse.

I bygning 5, se figur 2, opstaldes der 100 køer i dybstrøelse.

I bygning 7, se figur 2, indrettes der kælvningsbokse med dybstrøelse.

I bygning 8, se figur 2, indrettes der et dybstrøelsesareal til 50 køer, som en opstartsafdeling, hvor køerne kan gå den første tid efter kælvning. Hertil kommer 9 dybstrøelsesbokse til kælvning.

Bygning 20-21-22, se figur 2, bliver mindre, og får en lidt ændret beliggenhed i forhold til det, som blev godkendt i MGK2012 (se figur 1).

Der bygges 1 ny kalvestald (bygning 25) samt et område med 8 nye kalvehytter (bygning 26) samt et befæstet areal (bygning 27), se figur 2.

Dyreholdet udvides i etape 1+2 til i alt 520 køer, 108 småkalve (0-5 mdr.), 7 kvier (24-25 mdr.) samt produktionen af 260 tyrekalve (40-50 kg), hvilket svarer til i alt 769,02 DE.

Udbringningsarealerne udvides fra 240,48 ha til 419,55 ha.

4 Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Nye vilkår som følge af dette tillæg til miljøgodkendelse

- 4.1.c Husdyrbruget på Hjeddingvej 8 må i etape 1 og 2 maksimalt have et dyrehold bestående af 520 malkekøer (10.500 kg EKM), 108 småkalve (0-5 mdr.), 7 kvier (24-25 mdr.) og produktionen af 260 tyrekalve (40-50 kg), hvilket svarer til i alt 769,02 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).
- 4.1.d Husdyrbrugets drift og indretning skal i etape 1 og 2 være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse i dette tillæg til miljøgodkendelse.
- 4.2.c Byggeri af bygningerne 20, 21, 22 samt 25, 26 og 27 skal være påbegyndt senest 2 år fra godkendelsesdato for dette tillæg til miljøgodkendelse.
- 4.2.d Byggeri af bygningerne 18, 23 og 24 skal være påbegyndt senest 4 år fra godkendelsesdato for dette tillæg til miljøgodkendelse, og den fulde besætningsudvidelse skal være gennemført senest 5 år fra godkendelsesdato for dette tillæg til miljøgodkendelse.
- 4.13.g Overfladevand / vaskevand fra de områder, som er under tag på de nye kalvestalde (bygning 25 og 26) skal opsamles og ledes i gyllesystemet.
- 4.13.h Der må ikke opbevares husdyrgødning på befæstede arealer, hvorfra restvand udsprinkles.
- 4.13.i Pumpen i fortanken til udsprinkling af restvand skal have en kapacitet der er tilstrækkelig stor, til at det kan sikres, at der ikke kan ske overløb fra fortanken.
- 4.13.j Restvandet må ikke udsprinkles på en måde, så der er fare for afstrømning til søer og vandløb.
- 4.13.k Udsprinklingsanlægget skal være udstyret med en anordning, som gør det muligt at pumpe restvandet i gyllesystemet i perioder, hvor jorden er frosset / vandmættet, eller hvor vandet af andre grunde ikke kan udsprinkles.
- 4.13.l Der skal foreligge en udledningstilladelse til tagvandet fra bygning 26 før opstart af byggeri.
- 4.17.a Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af dette tillæg til miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til Varde Kommune.
- 4.17.b Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer svarende til 2,23 DE/ha.
- 4.17.c Der skal være en mindst 2 meter bred dyrkningsfri bræmme langs søerne i/ved markerne 44-0, 45-0, 40-0, 51-0 og 62-0, se figur 10.
- 4.17.d Der skal ud over de til enhver tid gældende regler, etableres mindst 1 % af harmoniarealet med roer, græs eller græsefterafgrøder.

Vilkår, som udgår af MGK2012

- 4.2.c** Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes at byggeri er iværksat, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den samlede udvidelse skal være gennemført senest 5 år efter denne afgørelses meddelelse.
- 4.2.e** Byggeri af ny stald og udvidelse af besætningen ud over 532 DE på Hjeddingvej 8, må ikke gennemføres inden det overfor Varde Kommune er dokumenteret at Sydvestjysk Biogas er i stand til at modtage den angivne mængde husdyrgødning, eller der alternativt er ansøgt og godkendt arealer f.eks. i henhold til husdyrlovens § 16.
- 4.17.a** Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til Varde Kommune.
- 4.17.b** Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens ejede og forpagtet arealer svarende til 2,3 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
- 4.17.c** Der skal være en mindst 2 meter bred dyrkningsfri bræmme rundt om søen i mark 40-0, se figur 14.

5 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over tillæg til miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Natur og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget af Natur- og Miljøklagenævnet senest den 21. juni 2016 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nmkn@nmkn.dk eller tlf. 7254 1101.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Tillæg til miljøgodkendelsen vil være offentliggjort på Varde Kommunes hjemmeside fra 24. maj til 21. juni 2016.

Se: www.vardekommune.dk/afgoerelser (se under ”Miljøgodkendelser”)

På Varde Kommunes vegne den 23. maj 2016

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Peder Chr. Thomsen, Jysk Landbrugsrådgivning, e-mail: pct@jlbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dнварde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder beliggenhed, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.2 Afstandskrav

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder afstandskrav, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.3 Landskab og kulturmiljø

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder landskab og kulturmiljø, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse

I tabel I ses antal dyr. Besætningen består af malkekvæg, tung race.

Dyreart	MGK2008		Ændret etape I og 2		MGK2012	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer	320	442,34			700	934,2
Malkekøer (10.500 kg EKM)			520	734,84		
Småkalve (0-6 mdr.)	69	18,61			180	48,7
Småkalve (0-5 mdr.)			108	28,24		
Kvier (6-19 mdr.)	149	61,42				
Kvier (14-26 mdr.)					360	201,2
Kvier (24-25 mdr.)			7	4,23		
Kvier (27-28 mdr.)	11	7,18				
Tyrekalve (40-50 kg.)	160	1,05	260	1,70	350	2,3
I alt		530,60		769,02		1.186,3

Tabel I. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Dyreholdet i tabel I viser det godkendte dyrehold i MGK2008 og MGK2012 samt det dyrehold, som ønskes på husdyrbruget i en mellemliggende tid (etape I og 2), indtil MGK2012 kan udnyttes fuldt ud i sin etape 3.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

I det følgende beskrives bygninger med numre, hvor der sker ændringer i forhold til MGK2012.

Figur 1 viser bygningerne med numre, som godkendt i MGK2012. Figur 2 viser bygningerne som godkendt i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Bygning 1

Eksisterende kostald. Her vil der i etape I og 2 være opstaldet **350 malkekøer i sengestald med spalter** (kanal, bagskyl eller ringkanal). Hvor der tidligere var 4 malke-robotter etableres 48 senge. Der er etableret **spalteskrabere**, som skraber alle spaltearealer mindst hver 4. time.

Bygning 2

Tidligere kalvestald benyttes fremover som teknikrum/drivgang.

Bygning 3

Der vil fremover ikke være småkalve i stalden. Der bygges i stedet nye kalvestalde (Bygning 25 og 26).

Bygning 5

Tidligere ungdyrstald. Her vil der i etape I og 2 være opstaldet **100 malkekøer i dybstrøelse**.

Bygning 7

Eksisterende stal, som hænger sammen med bygning 3. I disse stalde vil der i etape 1 og 2 gennemsnitligt være **11 malkekøer og 7 kvier (24-25 mdr.)** i kælvningsbokse med **dybstrøelse**.

Bygning 8

Tidligere hal. Her vil der i etape 1 og 2 være opstaldet **50 malkekøer i dybstrøelse** i et opstartshold for nykælvende. Endvidere vil der være **9 malkekøer i kælvningsbokse med dybstrøelse**.

Bygning 19

Bygningen ønskes ikke længere opført.

Bygning 20-21-22

Ensilageplansiloer med forplads og randzoner får en ændret størrelse og placering i forhold til MGK2012. Der etableres 3 siloer á 20 x 45 m, i alt 2.700 m². Hertil kommer en forplads på ca. 60 x 20 m, i alt ca. 1.200 m².

Bygning 25-26-27

En ny kalvestald med fællesbokse til kalve (Bygning 25) og et område med 8 nye kalvehytter á 30 m² (Bygning 26) adskilt af åbent befæstet areal (Bygning 27). Her vil der være opstaldet **260 producerede tyrekalve (40-50 kg) samt 108 småkalve (0-5 mdr.) i dybstrøelse**.

Varde Kommune vurderer at ændringerne er tilstrækkelig beskrevet.

Etablering af malkestald og opsamlingsareal i bygning 6 til erstatning for robotterne i bygning 1 er gennemført som beskrevet i etape 1 i MGK2012.

Etablering af 48 nye sengebåse i bygning 1 i stedet for 4 malkerobotter i bygning 1 er gennemført som en udvidet etape 1.

Etablering af opstartsafdeling og kælvningsbokse i bygning 8, etablering af dybstrøelsesstald til goldkøer og kvier i bygning 5 og etablering af kælvningsbokse i bygning 7 er gennemført som en udvidet etape 1.

Der stilles i dette tillæg til miljøgodkendelse vilkår om, at byggeri af nye kalvestalde (bygning 25 og 26) samt nye ensilagepladser og forpladser (bygning 20, 21 og 22) skal påbegyndes senest 2 år fra godkendelsesdato for dette tillæg til miljøgodkendelse.

Ansøger ønsker ikke længere at etablere bygning 19, men ønsker fortsat at have mulighed for at opføre bygning 18 samt nye gyllebeholdere (bygning 23 og 24) som en etape 3.

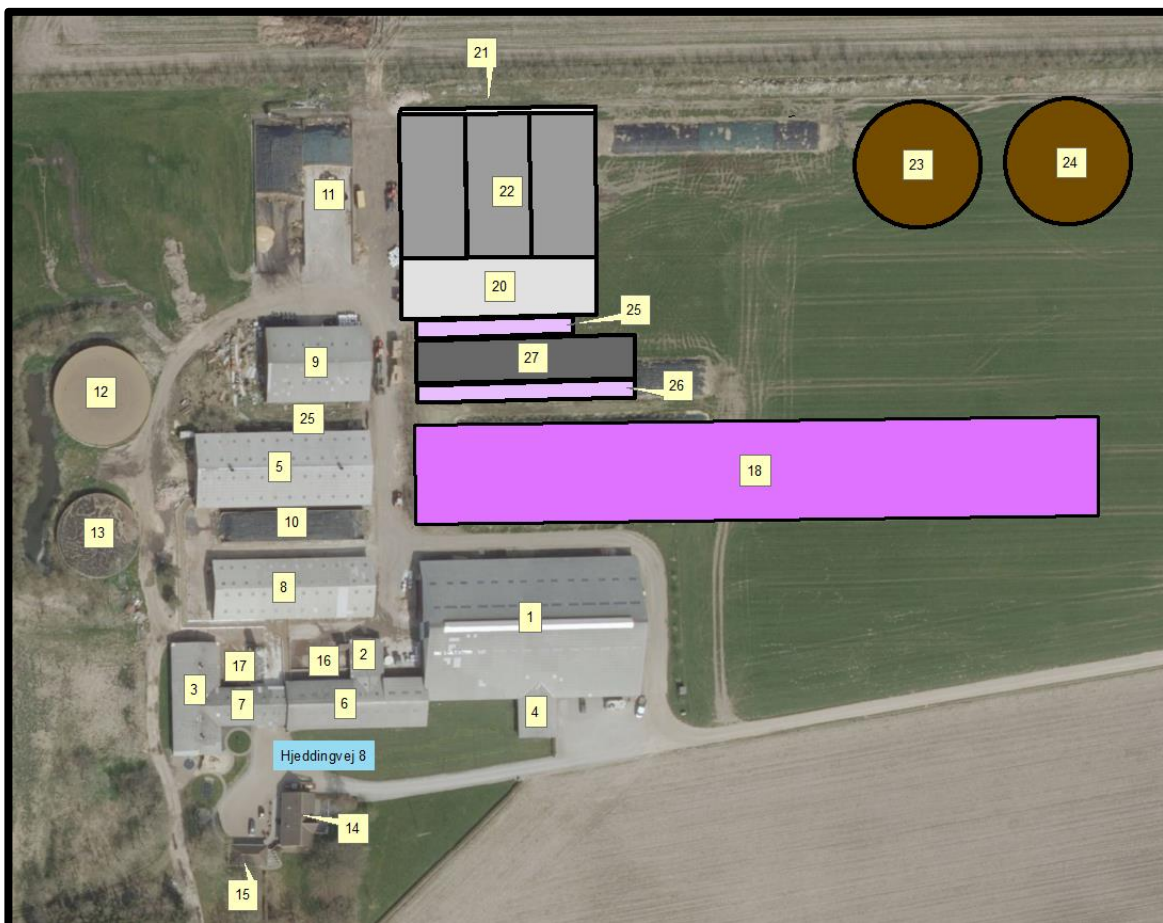
I forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse ønsker ansøger mulighed for at bygning 18 kan opføres på et senere tidspunkt.

Varde Kommune godkender dette, og stiller vilkår om at byggeri af bygning 18, 23 og 24 skal være påbegyndt senest 4 år fra godkendelsesdato for dette tillæg til miljøgodkendelse, og at den fulde besætningsudvidelse skal være gennemført senest 5 år fra godkendelsesdato for dette tillæg til miljøgodkendelse.

Der er endvidere stillet vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

Figur 1. Bygninger, som godkendt i MGK2012.

Figur 2. Bygninger, som godkendt i dette tillæg til miljøgodkendelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012. Da besætningen i første omgang ikke udvides så meget, som godkendt i MGK2012, vil el- og vandforbruget blive lavere, end det, som fremgår af MGK2012.

7.7 Affald

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder affald, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.8 Oplag af diesel- og fyringsolie

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder oplag af diesel- og fyringsolie, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning forventes at være 16.250 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at være ca. 3.000 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 2.

Ensilageplansiloer med forpladser samt det befæstede areal mellem de nye kalvestalde har et areal på i alt ca. 9.000 m². Vandet herfra ønskes fremover udsprinklet størstedelen af året. Hvis der er 2 måneder hvert år, hvor der ikke kan ske udsprinkling, men hvor vandet i stedet pumpes i gyllesystemet, vil det årligt udgøre ca. 1.200 m³. Møddingsplads, drivgange m.m. har et samlet areal på ca. 1.000 m². Vand herfra udgør årligt ca. 800 m³. Det giver et samlet ekstra tilløb på ca. 2.000 m³.

Husdyrgødning	Etape 1 og 2, (m ³)
Gylle, Hjeddingvej 8	11.005
Flydende husdyrgødning, Hjeddingvej 7	585
Flydende husdyrgødning, Frøsigvej 4	1.462
Ekstra tilløb, Hjeddingvej 8	2.000
Flydende husdyrgødning i alt	15.052
Fast husdyrgødning i alt	3.000

Tabel 2. Årlig produktion af husdyrgødning i etape 1 og 2.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 13.355 m³, svarende til 10,6 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Opbevaringsanlæg	Efter udvidelsen (m ³)	Opførselsår/10 års beholderkontrol
Bygning 13, Hjeddingvej 8	2.200	1989 / 2012
Bygning 12, Hjeddingvej 8	3.000	2003 / 2014
Gyllekanaler, Hjeddingvej 8	800	-
Gyllebeholder, Hjeddingvej 7	1.100	1987 / 2009
Gyllekanaler, Hjeddingvej 7	300	-
Gyllebeholder, Frøsigvej 4	1.167	1982 / 2011
Gyllebeholder, Frøsigvej 4	1.548	1992 / 2011
Gyllekanaler, Frøsigvej 4	800	-
Lejet beholder, Bjaldrupvej 4	1.280	1983 / 2011
Lejet beholder, Bjaldrupvej 6	660	1987 / 2008
Lejet beholder, Gammelgårdvej 4	500	1987 / 2013
I alt	13.355	

Tabel 3. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads / som kompost i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.10 Ensilage- og foderopbevaring

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder ensilage- og foderopbevaring, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

Dog får de nye ensilageplansiloer med forplads en ændret placering og en reduceret størrelse i forhold til det, som fremgår af MGK2012.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder lugt, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

Da besætningen i første omgang ikke udvides så meget, som godkendt i MGK2012, vil lugtgenerne ikke blive forøget.

7.12 Støj, støv, skadedyr, døde dyr og lys

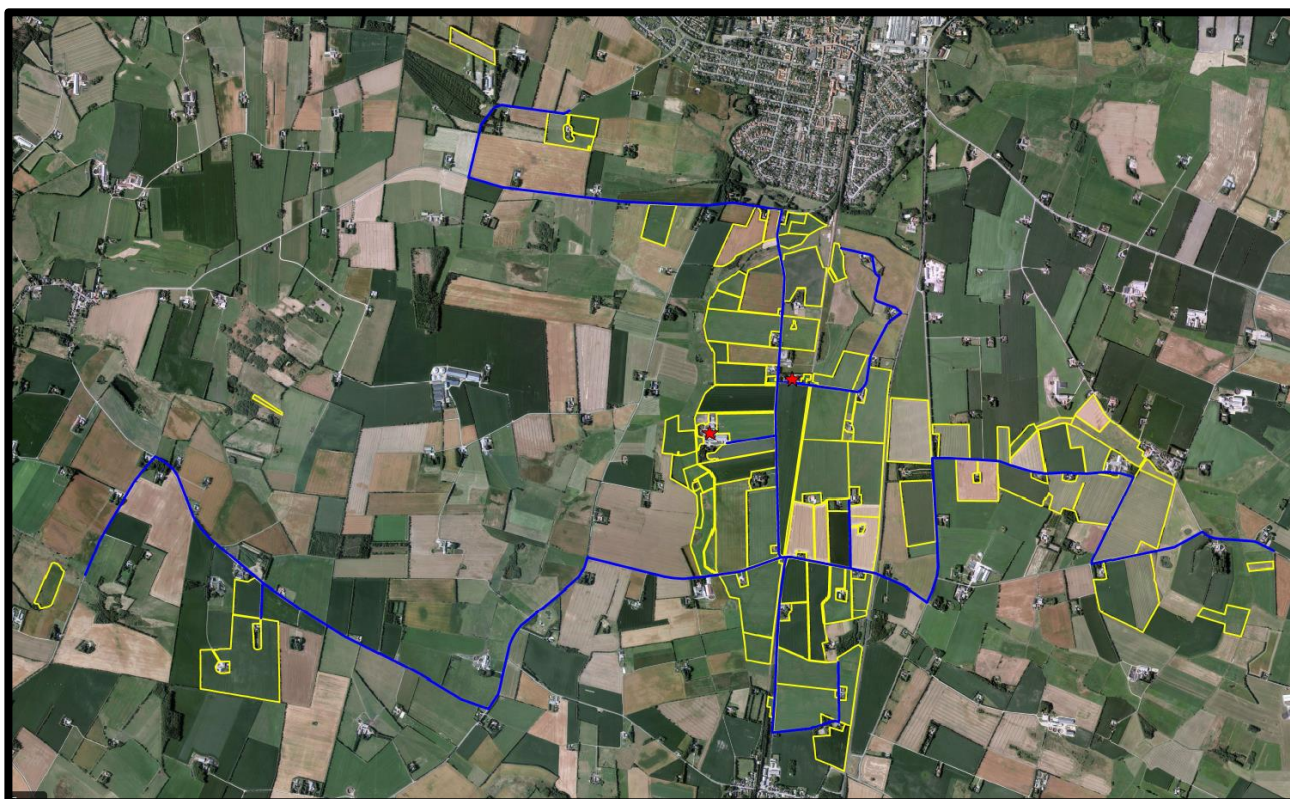
Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder støj, støv, skadedyr, døde dyr og lys i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.13 Transport

Da besætningen i første omgang ikke udvides så meget, som godkendt i MGK2012, vil transportgenerne ikke blive forøget.

Oversigt over transportvejene til udbringningsarealerne fremgår af figur 3.

Varde Kommune vurderer, at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Figur 3. Blå streg angiver transportvejene i forbindelse med drift af husdyrbrugets arealer.

7.14 Spildevand

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder sanitært spildevand og processpildevand, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

Overfladevand

Når det gælder de nye kalvestalde (bygning 25 og 26) stiller Varde Kommune vilkår om, at eventuelt overfladevand / vaskevand fra de områder, som er under tag skal opsamles og ledes i gyllesystemet.

Restvand fra ensilageplansiloer med forpladser (bygning 10, 11, 20, 21 og 22) samt overfladevand fra det befæstede areal mellem de nye kalvestalde (bygning 27) ønskes udspinklet. Tagvandet fra de 8 nye kalvehytter ønskes ligeledes udspinklet sammen med restvandet.

Varde Kommune kan godkende dette, under forudsætning af at der ikke opbevares husdyrgødning på arealerne.

Restvandet fra ovennævnte områder ledes til eksisterende fortank på 21 m³. Herfra udspinkles det i de perioder, hvor dette i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er lovligt. I perioder, hvor jorden er vandmættet, frosset, eller hvor der er fare for afstrømning til vandløb pumpes restvandet i gyllebeholder.

Figur 4. Skitse over udspinklingsanlæg.

Varde Kommune stiller vilkår om, at

- pumpen i fortanken skal have en kapacitet så stor, at der ikke kan ske overløb af fortanken
- restvandet ikke må udsprinkles på en måde, så der er fare for afstrømning til dræn, søer og vandløb
- det i perioder, hvor jorden er frosset / vandmættet, skal være muligt at pumpe restvandet direkte i gyllebeholderen.

Tagvand

Tagvand fra ny kalvestald (bygning 26) på ca. 566 m² ønskes ledt Hjedding Bæk ligesom den øvrige tagvand fra anlægget.

Varde Kommune vil behandle dette i en selvstændig udledningstilladelse, og stiller vilkår om at en sådan skal foreligge før opstart af byggeri.

Tagvandet fra de 8 nye kalvehuse (bygning 25) ønskes udsprinklet sammen med overfladevand/restvand.

7.15 Driftsforstyrrelser eller uheld

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder driftsforstyrrelser, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.16 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger i MGK2012 viste, at ammoniakfordampningen ville stige fra 4.206 kg kvælstof pr. år til 7.066 kg kvælstof pr. år.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at den besætning, som fremgår af dette tillæg til miljøgodkendelse vil medføre en ammoniakfordampning på 5.471 kg N. Det er 1.595 kg mindre end godkendt i MGK2012.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav									
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?									Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?									Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet									-712,23 kgN/år
Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre									
									Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:									1694,82
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:									2490,50
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):									294,29
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:									608,10
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:									315,33
Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)									
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):									5470,61 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:									5370,75 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:									Nej
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:									99,86 kgN/år
Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
1. Løsdriftsstald	KvMa08	3204,57	4000,77	-796,19	-24,85%	0,00	0,00	0,00	4000,77
		3505,00	4375,84	-870,84	-24,85%	928,26	-12,89	0,00	3460,46
	KvKs08	81,02	95,94	-14,93	-18,43%	0,00	0,00	0,00	95,94
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Småkalvestald	KvSm01	0,00	19,19	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	19,19
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Kalve	KvSm01	0,00	111,05	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	111,05
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	31,88	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	31,88
5. Goldkøer og kvier	KvKs09	0,00	462,81	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	462,81
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	0,00	5,10	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5,10
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	1042,51	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	1042,51	
8. Opstarterstald og enkeltbokse	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	615,08	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	615,08
7. Enkeltbokse	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	114,68	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	114,68
Ny kalvestald	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	8,28	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	8,28
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Ny kalvestald	KvSm01	0,00	35,18	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	35,18
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Ny kalvestald	KvSm01	0,00	162,54	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	162,54
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum	Nudrift	3285,59	4694,86	-811,12		0,00	0,00	0,00	4694,86
	Ansøgt	3505,00	6385,99	-870,84		928,26	-12,89	0,00	5470,61

Figur 5. Beregninger i ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Der er indsat spalteskrabere, som skraber alle spaltearealer i bygning I.

Tiltaget er stillet som vilkår i MGK2012, og fortsætter uændret.

I MGK2012 er der også stillet vilkår om at råproteinindholdet i goldkøernes foder maksimalt må udgøre 167 g råprotein/FE. Vilkåret fastholdes i dette tillæg til miljøgodkendelse.

I MGK2012 er der stillet vilkår om overdækning af 2 nye gyllebeholdere. Dette vilkår fortsætter uændret. Tiltaget indgår ikke i ovenstående beregning, da beholderne først bygges i etape 3.

Påvirkning af forskellige naturområder

Besætningen udvides i første omgang ikke så meget, som godkendt i MGK2012, og ammoniakemissionen bliver heller ikke så høj, som det fremgår af MGK2012.

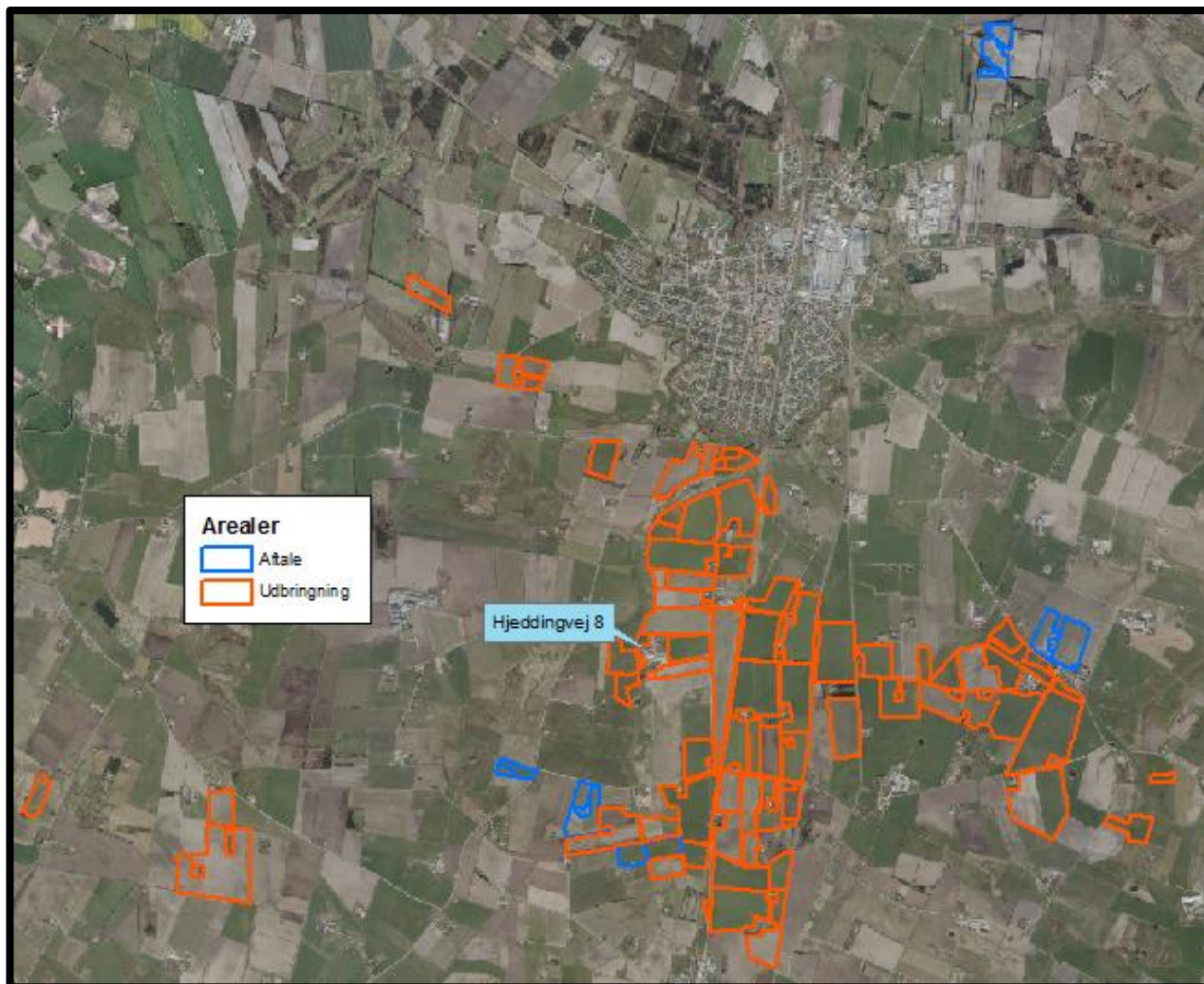
Varde Kommune vurderer at ammoniakdepositionen på alle naturområder blive mindre, end det, som fremgår af MGK2012, og at en ansøgte ændring ikke vil medføre nogen forøget påvirkning af nogen naturområder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

7.17 Arealer og harmoni

Ansøger har siden MGK2012 købt Frøsigvej 4. Hertil kommer enkelte nye udbringningsarealer, ligesom der er udbringningsarealer, der er udgået.

Ansøger råder nu i henhold til ansøgningen over 419,55 ha udbringningsarealer. Hertil kommer 31,7 ha aftaleareal. Arealerne fremgår af figur 6 og tabel 4.

Figur 6. Oversigt over husdyrbrugets udbringningsareal.

Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandret	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
35-0	5,11	Ja	JB3	Nej	K12	K12	5,11	0,00	0,00	0,00	5,11	3,08	0,00	2,03	0,00
27-1	0,49	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,49	0,00	0,00	0,00
13-0	9,99	Ja	JB3	Ja	K12	K12	9,99	0,00	0,00	0,00	0,00	9,99	0,00	0,00	0,00
16-0	3,13	Ja	JB11	Nej	K12	K12	3,13	0,00	0,00	0,00	3,13	0,00	0,00	3,13	0,00
18-0	5,80	Ja	JB3	Nej	K12	K12	5,80	0,00	0,00	0,00	5,80	5,76	0,00	0,05	0,00
55-0	4,08	Ja	JB1	Nej	K12	K12	4,08	0,00	0,00	0,00	4,08	4,08	0,00	0,00	0,00
69-0	2,82	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,00	0,00	2,82	0,00	0,00	2,45	0,00	0,37	0,00
67-0	3,70	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,38	0,00	3,32	0,00	0,00	2,87	0,00	0,83	0,00
71-0	3,62	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	3,62	0,00	0,00	0,00	0,00	3,62	0,00
72-0	0,91	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00
61-0	15,80	Ja	JB3	Ja	K12	K12	4,91	0,00	10,90	0,00	0,00	10,30	0,00	5,51	0,00
70-1	1,28	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,29	0,00	0,99	0,00
62-0	19,08	Ja	JB3	Ja	K12	K12	5,01	0,00	14,07	0,00	0,00	18,40	0,00	0,68	0,00
60-1	0,65	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,65	0,00	0,00	0,65	0,00	0,00	0,00
1-0	5,23	Ja	JB3	Ja	K12	K12	5,23	0,00	0,00	0,00	0,00	5,23	0,00	0,00	0,00
3-0	3,98	Ja	JB3	Ja	K12	K12	3,98	0,00	0,00	0,00	0,00	3,98	0,00	0,00	0,00
4-0	0,65	Ja	JB3	Ja	K12	K12	0,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,39	0,00	0,26	0,00
5-0	4,15	Ja	JB11	Ja	K12	K12	4,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	3,94	0,00
8-0	5,75	Ja	JB3	Nej	K12	K12	5,75	0,00	0,00	0,00	2,39	5,75	0,00	0,00	0,00
9-0	3,46	Ja	JB3	Nej	K12	K12	3,46	0,00	0,00	0,00	1,58	3,46	0,00	0,00	0,00
10-0	5,18	Ja	JB3	Ja	K12	K12	5,18	0,00	0,00	0,00	2,87	5,18	0,00	0,00	0,00
14-0	12,81	Ja	JB3	Ja	K12	K12	12,81	0,00	0,00	0,00	0,00	12,81	0,00	0,00	0,00
17-0	4,54	Ja	JB3	Nej	K12	K12	4,54	0,00	0,00	0,00	4,54	4,54	0,00	0,00	0,00
19-0	7,90	Ja	JB3	Nej	K12	K12	7,90	0,00	0,00	0,00	7,90	3,92	0,00	3,98	0,00
20-0	10,99	Ja	JB3	Nej	K12	K12	10,99	0,00	0,00	0,00	10,99	10,33	0,00	0,66	0,00
20-1	0,41	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,41	0,00	0,00	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00	0,00
11-0	6,12	Ja	JB3	Nej	K12	K12	6,12	0,00	0,00	0,00	3,51	6,12	0,00	0,00	0,00
22-0	4,88	Ja	JB3	Nej	K12	K12	4,03	0,00	0,85	0,00	4,88	4,88	0,00	0,00	0,00
24-0	4,45	Ja	JB3	Nej	K12	K12	4,45	0,00	0,00	0,00	0,00	4,45	0,00	0,00	0,00
41-0	10,14	Ja	JB3	Ja	K12	K12	10,14	0,00	0,00	0,00	0,00	8,40	0,00	1,74	0,00
25-0	8,47	Ja	JB3	Ja	K12	K12	8,47	0,00	0,00	0,00	0,00	7,62	0,00	0,85	0,00
26-0	14,53	Ja	JB3	Nej	K12	K12	14,53	0,00	0,00	0,00	0,46	14,53	0,00	0,00	0,00
27-0	8,98	Ja	JB3	Ja	K12	K12	8,98	0,00	0,00	0,00	0,00	4,39	0,00	4,60	0,00
29-2	1,85	Ja	JB11	Nej	K12	K12	1,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,00	1,73	0,00
29-1	0,28	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,28	0,00	0,00	0,00
29-0	4,77	Ja	JB3	Ja	K12	K12	4,77	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52	0,00	1,25	0,00
25-1	0,38	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00	0,00
15-0	12,33	Ja	JB3	Nej	K12	K12	12,33	0,00	0,00	0,00	12,33	8,25	0,00	4,09	0,00
44-0	20,89	Ja	JB1	Nej	K12	K12	15,72	0,00	5,17	0,00	0,00	20,89	0,00	0,00	0,00
45-0	2,89	Ja	JB3	Nej	K12	K12	2,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00	2,09	0,00
47-0	1,56	Ja	JB3	Nej	K12	K12	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	1,54	0,00	0,02	0,00
43-0	6,09	Ja	JB3	Nej	K12	K12	6,09	0,00	0,00	0,00	0,00	4,89	0,00	1,20	0,00
50-0	0,02	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
51-0	0,00	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
53-0	0,01	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
48-0	1,32	Ja	JB3	Nej	K12	K12	1,32	0,00	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,04	0,00

52-0	0,01	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28-1	1,14	Ja	JB3	Nej	K12	K12	1,14	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14	0,00	0,00	0,00
28-0	9,15	Ja	JB3	Nej	K12	K12	9,15	0,00	0,00	0,00	0,00	9,15	0,00	0,00	0,00
40-0	4,99	Ja	JB3	Ja	K12	K12	4,99	0,00	0,00	0,00	0,00	4,99	0,00	0,00	0,00
56-0	3,10	Ja	JB1	Nej	K12	K12	3,10	0,00	0,00	0,00	3,10	3,10	0,00	0,00	0,00
44-1	4,31	Ja	JB1	Nej	K12	K12	4,31	0,00	0,00	0,00	0,00	4,31	0,00	0,00	0,00
64-0	11,68	Ja	JB3	Nej	K12	K12	11,68	0,00	0,00	0,00	0,00	9,19	0,00	2,49	0,00
27-2	0,89	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,89	0,00	0,00	0,00
12-0	2,60	Ja	JB3	Nej	K12	K12	2,60	0,00	0,00	0,00	2,60	2,59	0,00	0,01	0,00
12-1	0,43	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,43	0,00	0,00	0,00	0,43	0,43	0,00	0,00	0,00
4-1	0,37	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,00	0,25	0,00
63-0	8,61	Ja	JB3	Nej	K12	K12	8,61	0,00	0,00	0,00	0,00	8,61	0,00	0,00	0,00
62-1	7,04	Ja	JB3	Ja	K12	K12	7,04	0,00	0,00	0,00	0,00	6,87	0,00	0,17	0,00
66-0	1,91	Ja	JB3	Nej	K12	K12	1,13	0,00	0,78	0,00	0,00	1,62	0,00	0,29	0,00
67-1	7,20	Ja	JB3	Ja	K12	K12	0,00	0,00	7,20	0,00	0,00	7,19	0,00	0,01	0,00
68-0	4,79	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,00	0,00	4,79	0,00	0,00	4,36	0,00	0,43	0,00
60-0	17,60	Ja	JB3	Ja	K12	K12	0,01	0,00	17,58	0,00	0,00	16,34	0,00	1,26	0,00
65-0	4,90	Ja	JB3	Nej	K12	K12	4,90	0,00	0,00	0,00	0,00	4,90	0,00	0,00	0,00
54-0	2,08	Ja	JB1	Nej	K12	K12	2,08	0,00	0,00	0,00	2,08	2,08	0,00	0,00	0,00
49-0	1,89	Ja	JB11	Nej	K12	K12	1,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,73	0,00	1,16	0,00
6-0	2,46	Ja	JB3	Nej	K12	K12	2,46	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	1,05	0,00
42-0a	2,12	Ja	JB11	Ja	K12	K12	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,40	0,00	1,72	0,00
42-0b	1,85	Ja	JB11	Ja	K12	K12	1,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,85	0,00
21-0a	1,93	Ja	JB3	Nej	K12	K12	1,93	0,00	0,00	0,00	1,93	1,93	0,00	0,00	0,00
21-0b	3,36	Ja	JB3	Nej	K12	K12	3,36	0,00	0,00	0,00	3,36	3,36	0,00	0,00	0,00
34-0a	2,40	Ja	JB3	Nej	K12	K12	2,40	0,00	0,00	0,00	2,40	2,40	0,00	0,00	0,00
34-0b	4,99	Ja	JB3	Nej	K12	K12	4,99	0,00	0,00	0,00	4,99	4,99	0,00	0,00	0,00
31-0a	4,88	Ja	JB3	Ja	K12	K12	4,88	0,00	0,00	0,00	3,30	4,88	0,00	0,00	0,00
70-0a	4,08	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	4,08	0,00	0,00	1,40	0,00	2,68	0,00
70-0b	1,62	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	1,62	0,00	0,00	0,58	0,00	1,04	0,00
47-0	0,01	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
50-0	4,14	Ja	JB3	Nej	K12	K12	4,14	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	0,00	0,00
51-0	8,43	Ja	JB3	Nej	K12	K12	8,43	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	0,00	0,33	0,00
53-0	5,86	Ja	JB3	Nej	K12	K12	5,86	0,00	0,00	0,00	0,00	5,25	0,00	0,61	0,00
52-0	8,40	Ja	JB3	Nej	K12	K12	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	7,51	0,00	0,89	0,00
33-0	3,38	Ja	JB4	Nej	K12	K12	3,38	0,00	0,00	0,00	3,38	1,77	0,00	1,61	0,00
31-0	9,67	Ja	JB11	Nej	K12	K12	9,67	0,00	0,00	0,00	9,67	9,46	0,00	0,22	0,00
32-0	3,78	Ja	JB11	Nej	K12	K12	3,78	0,00	0,00	0,00	3,78	1,28	0,00	2,50	0,00
Total	419,55						339,91	0,00	79,64	0,00	110,99	354,41	0,00	65,14	0,00

Tabel 4. Oversigt over husdyrbrugets udbringningsareal.

Alle arealer er beliggende i Varde Kommune. Af udbringningsarealerne er ca. 283,71 ha ejede og ca. 135,84 ha forpagtede.

De forpagtede arealer fordeler sig på følgende ejendomme:

- Hjeddingvej 4, 6870 Ølgod	17,25 ha	
- Hjeddingvej 6, 6870 Ølgod	6,09 ha	
- Hjeddingvej 21, 6870 Ølgod	1,93 ha	
- Hovvej 4, 6870 Ølgod	10,10 ha	
- Hovvej 6, 6870 Ølgod	3,03 ha	
- Hovvej 7, 6870 Ølgod	9,99 ha	
- Hjeddingvej 1, 6870 Ølgod	4,78 ha	Nye arealer
- Mejlvangvej 15, 6870 Ølgod	9,26 ha	Nye arealer
- Bjalderupvej 6, 6870 Ølgod	23,78 ha	Nye arealer
- Bjalderupvej 8, 6870 Ølgod	4,31 ha	Nye arealer
- Lindbjergvej 11, 6870 Ølgod	1,62 ha	Nye arealer
- Lindbjergvej 43, 6870 Ølgod	26,87 ha	Nye arealer
- Gammelgårdvej 8, 6870 Ølgod	16,83 ha	Nye arealer
I alt	135,84 ha	

Besætningen på Hjeddingvej 8 udgør 769,02 DE. Ansøger modtager ud over besætningen på Hjeddingvej 8 også husdyrgødning fra andre ejendomme, som drives af Ødegård I/S svarende til 164,86 DE.

På udbringingsarealerne ønskes der udbragt husdyrgødning svarende til 2,23 DE pr. ha.

Der er i ansøgt drift ikke afsat husdyrgødning, men ansøger ønsker at have mulighed for at afsætte husdyrgødning til Gammelgårdvej 4, 6870 Ølgod, og dermed udbringe tilsvarende mindre husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Arealerne drevet under Gammelgårdvej 4 er derfor angivet som aftalearealer i ansøgningen. Varde Kommune godkender dette.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at udbringingsarealerne er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelige arealer til den producerede og modtagne husdyrgødning.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

7.18 Kg N og P tilført udbringingsarealerne

I tabel 5 er vist den producerede mængde kvælstof (N) og fosfor (P) i nudrift (2008) og i ansøgt drift (etape 1 og 2).

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt
Kvæggylle	43.717	48.000	6.741	7.264	449,51	494,60
Dybstrøelse	8.688	29.191	1.199	4.367	81,06	274,41
I alt	52.405	77.191	7.940	11.631	530,57	769,01

Tabel 5. Produceret mængde N og P i nudrift og i planlagt drift.

Der er i ansøgt drift regnet med modtagelse af husdyrgødning svarende til 164,86 DE fra andre ejendomme, som drives af Ødegård I/S, se tabel 6.

Husdyrgødning	Kg N	Kg P	DE
I alt produceret gødning	77.191	11.631	769,01
Tilført gødning fra andre ejd.	(+) 16.486	(+) 2.844	(+) 164,86
Husdyrgødning tilført ejede og forpagtede arealer	93.677	14.475	933,87

Tabel 6. Husdyrgødning tilført ejede og forpagtede udbringningsarealer i planlagt drift.

Varde Kommune vurderer at der er redegjort tilstrækkeligt for den producerede, modtagne og afgivne mængde husdyrgødning.

7.19 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Afvandingsopland/lande

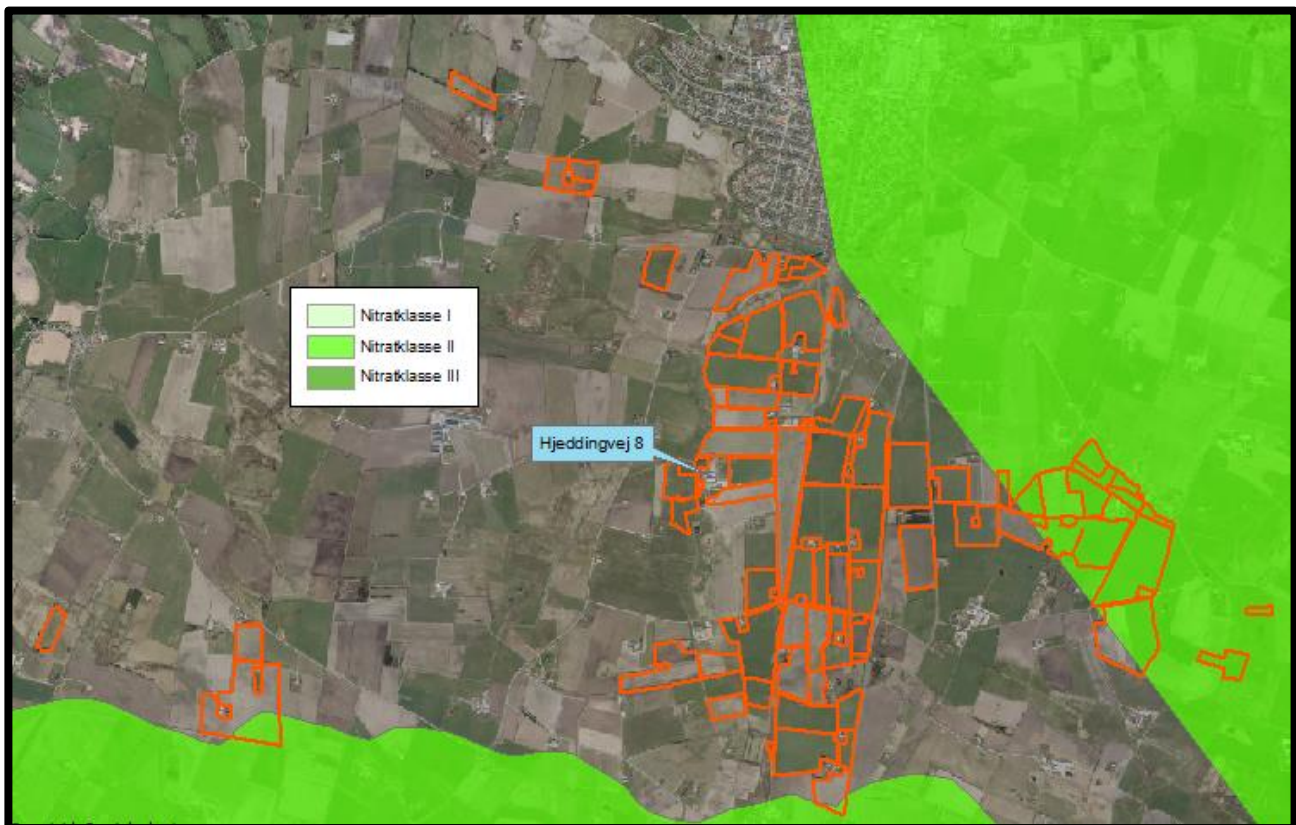
Husdyrbrugets udbringningsarealer (på nær 6,02 ha) afvander via mindre vandløb til Skjern Å og Ringkøbing Fjord, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 61: Skjern Å, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 43: Ringkøbing Fjord, EF-habitatområde nr. 62: Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen og Ramsarområde 2: Ringkøbing Fjord).

6,02 ha afvander via Varde Å til Grådyb i Vadehavet. Da dette areal er ubetydeligt i forhold til det samlede areal på 419,55 ha, vil alle vurderinger i det følgende blive foretaget som om alle arealer afvander til Ringkøbing Fjord.

Ringkøbing Fjord er udpeget som EF-habitatområde på grundlag af arterne flodlampret, havlampret, majsild, stavsild, odder og vandplanten vandranke. Ringkøbing Fjord er også udpeget som kystlagune, der er en prioriteret naturtype, og på baggrund af en række ikke-prioriterede naturtyper såsom kystklitter og flodmundinger. Udpegningen af Ringkøbing Fjord som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af dels de ynglende arter klyde, rørhøg, mosehornugle og splitterne, og dels de store forekomster af trækfuglene knopsvane, pibesvane, sangsvane, kortnæbbet gås, knortegås, gravand, pibeand, krikand, spidsand, skeand, hvinand, stor skallesluger og blishøne. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Ringkøbing Fjord. Dele af Ringkøbing Fjord er endvidere fredet som naturreservat.

Udvaskning

79,64 ha af bedriftens udbringningsarealer er beliggende indenfor oplande, der er kategoriseret som nitratklasse 2. De øvrige 339,91 ha er beliggende i nitratklasse 0, se figur 7.

Figur 7. Udbringningsarealernes beliggenhed i nitratklasser.

For arealer der er beliggende i nitratklasse 0 og 2 gælder, at de som udgangspunkt kun må tilføres husdyrgødning svarende til henholdsvis 100 % og 65 % af det generelle harmonitryk. Derfor angiver ansøgningen en samlet reduktionsprocent på 93,36 % for alle bedriftens udbringningsarealer. Det betyder, at der uden virkemidler, maksimalt må tilføres husdyrgødning svarende til 2,15 DE/ha. Beregninger i Farm-N i ansøgningssystemet viser at det svarer til en maksimal udvaskning på 60,2 kg N/ha/år.

Det angivne sædskifte er K12, hvilket også er identisk med referencesædskiftet. Der stilles derfor ingen krav til sædskifte.

Ansøger ønsker at udbringe husdyrgødning svarende til 2,23 DE/ha. For at kunne dette, uden at overskride den maksimale udvaskning, ønsker ansøger at benytte sig af virkemidlet med at etablere flere efterafgrøder. Ved at etablere 1 % efterafgrøder udover det lovpligtige krav, viser udregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, at udvaskningen ved udbringning af 2,23 DE/ha bliver på 59 kg N/ha/år, hvilket er mindre end den beregnede maksimalt tilladte udvaskning.

Ejendomme omfattet af bilag 3 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) kan ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel men bliver pålagt K12. Det vil dog være muligt for disse brug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og græsefterafgrøder øges tilsvarende. Således vil et krav om 1 % flere efterafgrøder være ensbetydende med, at 71 % skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %.

Der er i dette tillæg til miljøgodkendelse stillet vilkår om at arealerne maksimalt må tildeles husdyrgødning svarende til 2,23 DE/ha samt at der skal etableres mindst 1 % ekstra efterafgrøder.

Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau er derfor opfyldt.

Det følger af husdyrloven, at kommunalbestyrelsen ikke kan tillade eller godkende projekter, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv eller i kumulation med andre projekter og planer.

Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium: Et projekt kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Kumulation:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofiert vandområde.

Varde Kommunes vurdering:

Pkt. 1:

Ifølge Miljøstyrelsens offentliggjorte tal, har husdyrtrykket siden 2007 udviklet sig som følger i oplandet til

	Ringkøbing Fjord
2007	245.989 DE
2008	238.686 DE
2009	244.099 DE
2010	252.295 DE
2011	250.263 DE
2012	254.855 DE
2013	258.342 DE
2014	249.802 DE
2015	251.355 DE

Ovennævnte tal viser, at husdyrtrykket i perioden 2007-2015 i oplandet til Ringkøbing Fjord er steget med 5.366 DE, svarende til 2,2 %.

Da udbringningsarealerne er beliggende i et opland, hvor dyretrykket siden 2007 har været stigende, skal udvaskningen nedbringes til et niveau, svarende til udvaskningen fra et sædskifte uden tilførsel af husdyrgødning. Det vil sige sædskiftet S1/S3, afhængig af jordtype. Af den

elektroniske ansøgning fremgår det, at det i dette tilfælde svarer til en maksimal udvaskning på 76,0 kg N/ha/år. Den reelle udvaskning i det ansøgte projekt er beregnet til 60,1 kg N/ha/år.

Varde Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland, som har medført en øget nitratudvaskning. Varde Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke reducerer resultatet af andre gennemførte initiativer til reduktion af nitratudvaskningen.

Pkt. 2A og 2B

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen er blandt andet "I 130 Flodmundinger" og "I 150 Kystlaguner og strandsøer", og området kan derfor betragtes som et lukket bassin, hvorfor bidraget fra det ansøgte projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning til området.

Nedenstående beregninger er udarbejdet i henhold til Miljøstyrelsens elektroniske vejledning:

Ringkøbing Fjord

Opland til Ringkøbing Fjord ifølge "jordbrugsanalyser"	347.745 ha
Dyrket areal i oplandet til Ringkøbing Fjord (60 %)	208.647 ha
Øvrigt areal	139.098 ha
Reduktionspotentiale	(0-50 %) og (51-75 %) og (76-100 %) (middelt 83 %)
Standardudvaskning fra rodzonen (sandjord)	78 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer i oplandet (78 x 0,17 x 208.647)	2.766.659 kg N/år
Udvaskning fra øvrige opland, naturbidraget (10 x 0,17 x 139.098)	236.467 kg N/år
Udvaskning i alt fra opland	3.003.126 kg N/år

Det ansøgte

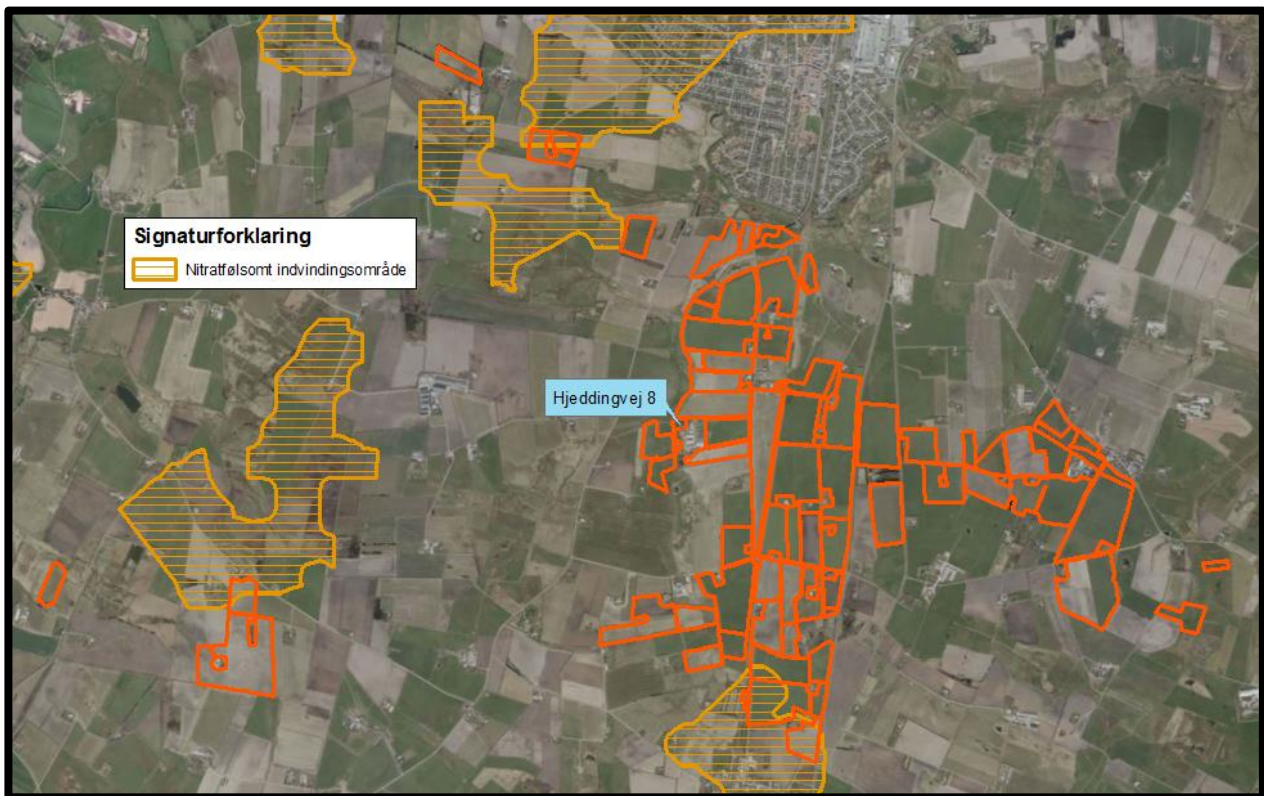
Reduktionspotentiale	88 %
Areal til udbringning	419,55 ha
N-udvaskning i ansøgt drift med husdyrgødning	59 kg N/ha/år
Samlede påvirkning af Natura 2000 området, hele projektet (419,55 ha x 0,12 x 59 kg N/ha/år)	2.970 kg N/år
Ansøgt N-bidrag fra hele projektet af det samlede N-bidrag	0,1 %

Ifølge beregningerne vil bidraget fra det ansøgte udgøre ca. 0,1 % af den samlede udvaskning til Ringkøbing Fjord.

I henhold til ovenstående vurderer Varde Kommune, at dette tillæg til miljøgodkendelse ikke vil medføre målbare ændringer i næringsstofkoncentrationen i Ringkøbing Fjord, og at projektet hverken isoleret set, eller i kumulation med andre projekter vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder ved Ringkøbing Fjord væsentligt som følge af udvaskning af nitrat fra husdyrbrugets arealer.

7.20 Nitrat til grundvand

18,67 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, se figur 8.

Figur 8. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomt indvindingsområde

Kvælstofudvaskningen fra disse arealer er beregnet til 45 og 46 mg nitrat pr. liter for henholdsvis JB3 og JB1. Det er en stigning på 4 mg nitrat pr. liter i forhold til driften før 2007.

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/l i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion.

Husdyrloven fastlægger, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet.

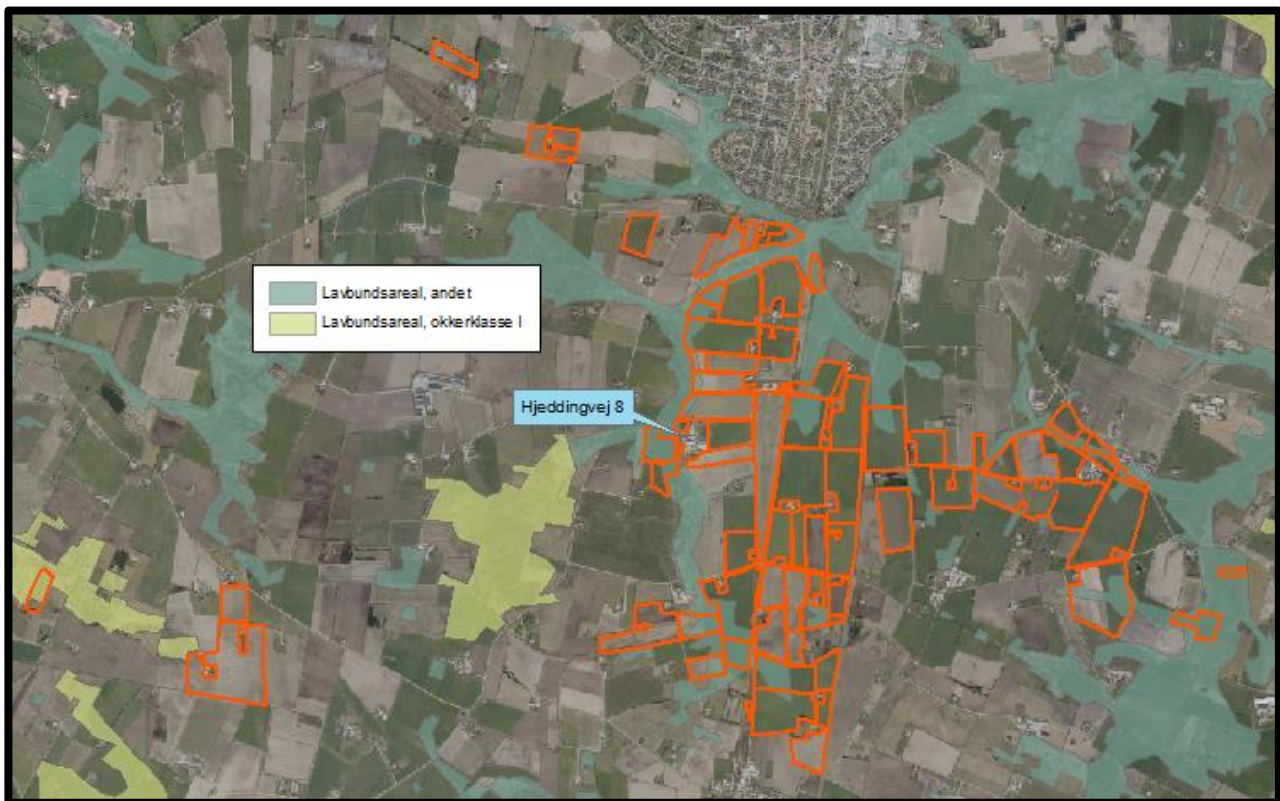
Varde Kommune har ikke udarbejdet indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet i det pågældende område.

Samlet konkluderer Varde Kommune, at den ansøgte tilførsel af husdyrgødning, med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

7.21 Fosfor

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende indenfor oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Af ejendommens udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura 2000 vandområder der er overbelastet med fosfor, er 65,14 ha beliggende i lavbundsområde, se figur 9.

Figur 9. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til lavbundsområder.

Alle marker med lavbundsområder er i ansøgningen angivet som drænedede.

34,46 ha er i ansøgningen angivet som JB1, 341,75 ha er JB3, 3,38 ha er JB4 og 39,95 ha er JB1 I. JB 1, 3 og 4 er sandjord, mens JB1 I er humusjord.

Dermed bliver 65,14 ha klassificeret som fosforklasse II, hvor fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha i ansøgt drift.

De resterende 354,41 ha klassificeres som fosforklasse 0, hvor der ikke skal stilles krav til fosfortildelingen ud over de generelle harmoniregler.

Opgørelse over fosfortildelingen fremgår af tabel 7.

Fosfor i husdyrgødning	Kg P, nudrift		Kg P, ansøgt		Kg P, forskel	
	I alt	Pr. ha.	I alt	Pr. ha.	I alt	Pr. ha.
Tilført arealerne	8.802	21,0	14.475	34,5	5.673	+ 13,5
Fraført arealerne	11.118	26,5	11.118	26,5	-	-
Overskud	0	0	3.357	8,0	3.357	+ 8,0

Tabel 7. Opgørelse over fosfortildeling til udbringningsarealerne.

Fosfortildelingen til arealerne stiger som følge af dette tillæg til miljøgodkendelse fra i alt 8.802 kg P svarende til 21,0 kg P/ha til i alt 14.475 kg P, svarende til 34,5 kg P/ha. Det svarer til en stigning på i alt 5.673 kg P, svarende til 13,5 kg P/ha.

Sædskiftet er angivet som K12, hvilket er identisk med referencesædskiftet.

154,93 ha af udbringningsarealerne er i ansøgningen angivet som vandet. Der er i henhold til ansøgers oplysninger samlet vandindvindingstilladelser nok til 750 m³ pr ha.

Ansøgningsprogrammet beregner på baggrund af ovenstående at der på husdyrbruget vil være en gennemsnitlig fosforfraførsel på 26,5 kg P/ha. Der bliver således i ansøgt drift tale om et P-overskud på 8,0 kg P/ha.

Ansøgningsprogrammet udregner på den baggrund at der maksimalt må tildeles udbringningsarealerne 14.476 kg P. Der tilføres 14.475 kg P.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er derfor overholdt.

Det ansøgte projekt medfører at fosforoverskuddet stiger fra 0 kg P/ha til 8,0 kg P/ha. Det vil sige at det totale fosforoverskud på bedriften stiger fra 0 kg P til 3.357 kg P.

Der findes for tiden ingen beregningsværktøjer, som kan beregne hvor stor en del af det overskydende fosfor, som vil blive udvasket.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader, hvorfor Varde Kommune ikke vurderer at der er fare for overfladeafstrømning ved overholdelse af de generelle bræmmekrav/krav om randzoner.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at det ansøgte projekt hverken isoleret set eller i kumulation med andre projekter vil bevirke at fosforindholdet i Ringkøbing Fjord vil ændres målbart, og at det derfor ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt som følge af udvaskning af fosfor.

7.22 Påvirkning af ”Bilag IV arter”

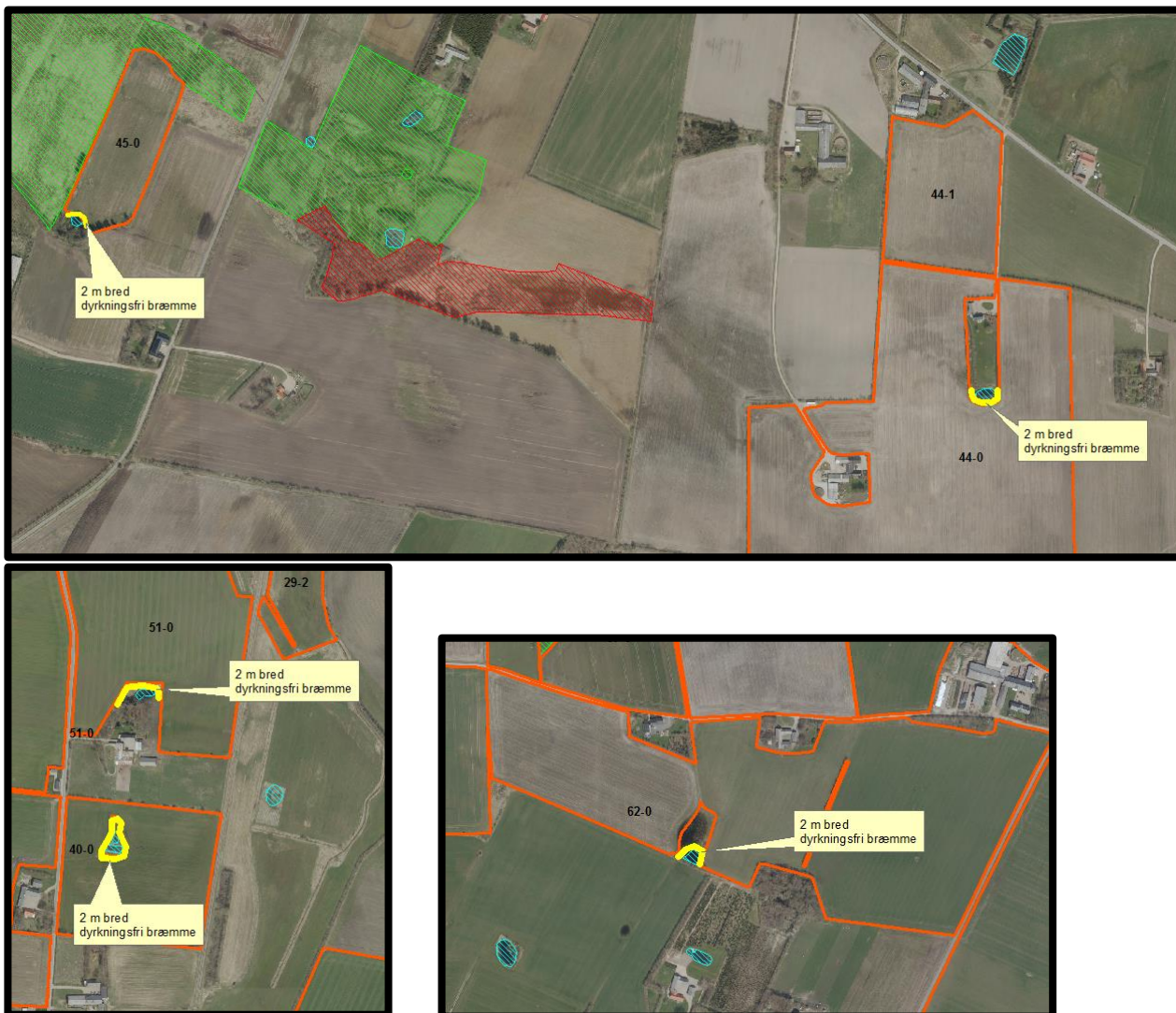
Anlægget

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder påvirkning af bilag IV-arter, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

Udbringningsarealer

Spidssnudet frø er almindeligt forekommende i Varde Kommune. For at sikre frøens levesteder ikke bliver negativt påvirket af udbringningen af husdyrgødning, stiller Varde Kommune vilkår om, at der skal etableres 2 m dyrkningsfrie bræmmer rundt om § 3 beskyttede søer.

Der er § 3-beskyttede søer i markerne/i tilknytning til markerne 44-0, 45-0, 40-0, 51-0 og 62-0, se figur 10. Der er derfor i afsnit 4 stillet vilkår om 2 m brede dyrkningsfrie bræmmer.

Figur 10. Vilkår om 2 m bred dyrkningsfri bræmme af hensyn til beskyttelse af spidssnudet frø.

Det er Varde Kommunes vurdering at den ansøgte udbringning af husdyrgødning med de stillede vilkår ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 8 km syd for udbringningsarealerne. Det er Varde Kommunes vurdering at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt at udbringning af den ansøgte mængde husdyrgødning kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

7.23 Udbringningsarealer – øvrige forhold

Natura2000-områder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i – eller i nærheden af Natura2000-områder.

§ 7-områder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i – eller i nærheden af områder, som er omfattet af husdyrlovens § 7.

§ 3-områder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i § 3-beskyttet natur

Der er udbringningsarealer, som grænser op til § 3-områder. Det gælder markerne 6-0, 45-0, 47-0, 48-0, 49-0, 53-0, 66-0, 67-0 og 67-1. Ingen af § 3-områderne er registreret som højt værdisatte.

Der er ikke væsentlige terrænhældninger på de pågældende udbringningsarealer, hvorfor Varde Kommune ikke vurderer at der er fare for væsentlig overfladisk afstrømning. Varde Kommune vurderer endvidere at de alment gældende regler om udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre at § 3-områderne ikke påvirkes væsentligt som følge af udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget.

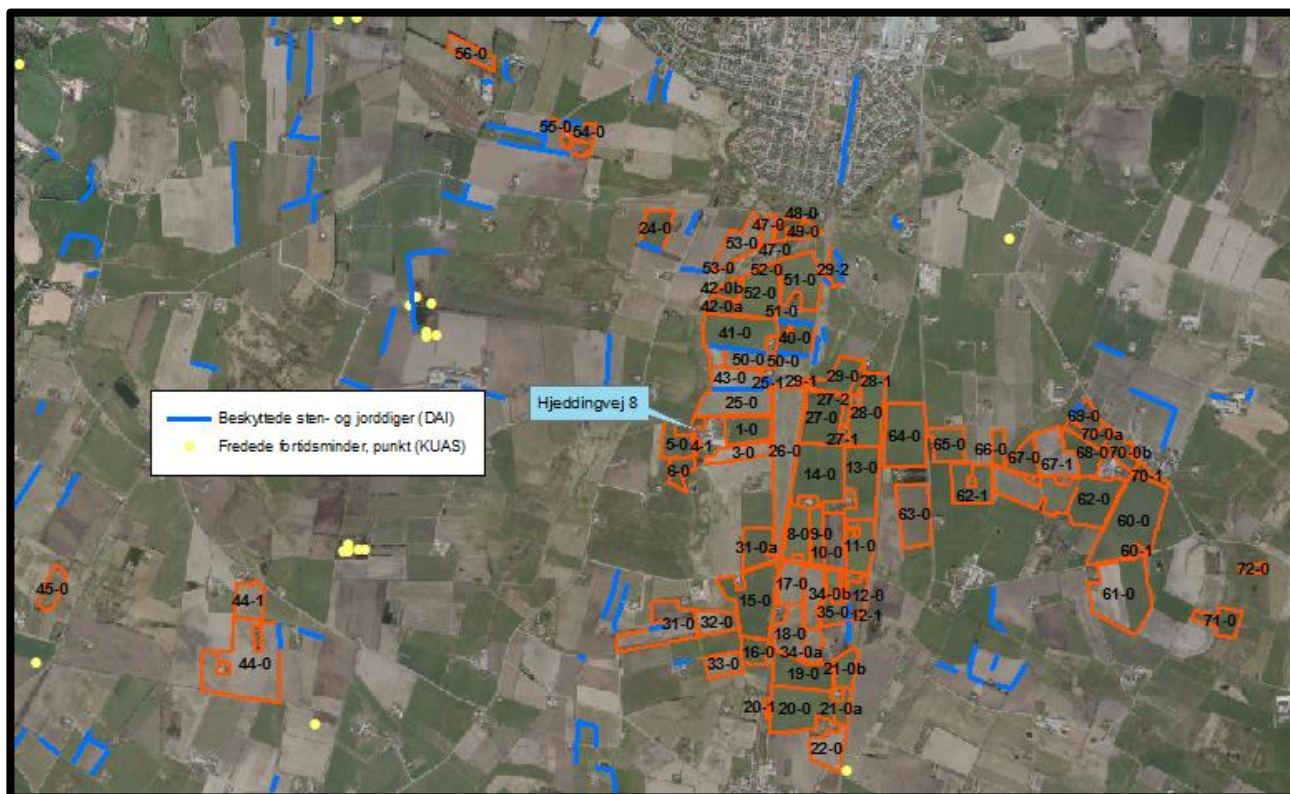
Fredede områder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i – eller i nærheden af fredede områder.

Fortidsminder og diger

Der er ikke registreret fredede fortidsminder i direkte tilknytning til husdyrbrugets udbringningsarealer.

Der er registreret beskyttede diger langs flere af markerne, se figur 11.

Figur 11. Beskyttede diger og fredede fortidsminder

Varde Kommune gør opmærksom på, at der i henhold til § 29 i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og indenfor en afstand af 2 m fra dem. Jævnfør § 18 i Lov om Naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

Fredede diger må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

Vandløb

Der er marker, som grænser op til vandløb. Da terrænhældningen på alle arealer ned til åbne vandløb er under 6 grader, vurderer Varde Kommune at der ikke er risiko for væsentlig forurening af vandløbene ved afstrømning, såfremt de generelle bestemmelser om dyrkningsfrie bræmmer / randzoner overholdes.

Varde Kommune vurderer samlet at den ansøgte mængde husdyrgødning ved overholdelse af de stillede vilkår kan udbringes på arealerne omfattet af dette tillæg til miljøgodkendelse, uden at ovennævnte beskyttelser påvirkes væsentligt.

7.24 Vurdering af 3. mandsarealer

Ansøger ønsker at have mulighed for at afsætte husdyrgødning til Gammelgårdvej 4, 6870 Ølgod. Arealerne under Gammelgårdvej 4 blev i 2011 godkendt i henhold til husdyrlovens § 16.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknologi” menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrlovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

7.25 BAT - Ammoniak

Varde Kommune har beregnet BAT-emissionsniveauet for etape 1 og 2 ud fra Miljøstyrelsens ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)”, se tabel 8.

Antal dyr og stald	Emissionsgrænseværdi Uden korrektion (Kg NH ₃ -N/dyr)	Korrigeret emissionsgrænseværdi Kg NH ₃ -N/dyr	Total Kg NH ₃ -N for dyregruppen
302 køer, eks. stald Sengestald m. spalter	9,80		2.960
48 køer, eks. stald Sengestald m. spalter	⁽¹⁾ 9,8		470
7 kvier (24-25 mdr.) eks. stald Dybstrøelse	3,15	⁽³⁾ 3,99	28
11 køer, eks. stald – bokse Dybstrøelse	10,04		110
50 køer, ny stald - opstart Dybstrøelse	⁽²⁾ 10,04		502
9 køer, ny stald - bokse Dybstrøelse	10,04		90
100 køer, eks stald Dybstrøelse	10,04		1.004
108 småkalve (0-5 mdr.) nye stalde	1,89	⁽³⁾ 1,83	198
260 tyrekalve (40-50 kg) nye stalde		⁽⁴⁾ 0,03	8
Total BAT emissionsniveau for projektet			5.371
Projektets reelle ammoniakemission			5.471
BAT-niveauet er overholdt med			- 100

Tabel 8. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

- (1) De 48 sengebåse etableres i eksisterende stald i et område midt i stalden, hvor der før var malkerobotter. Derfor benyttes grænseværdi for eksisterende stald.
- (2) De 50 køer er et opstartshold, i en ny stald, men dog en eksisterende bygning. Derfor benyttes grænseværdi for eksisterende stald.
- (3) Korrigeret for alder
- (4) Der er ingen vejledende emissionsgrænseværdier. Derfor er tallet taget direkte fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 5.371 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er beregnet til 5.471 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 100 kg NH₃-N højere end det beregnede BAT-emissionsniveau.

I MGK2012 er der stillet vilkår om at råproteinindholdet i goldkøernes foder maksimalt må udgøre 167 g råprotein/FE.

Det er i ansøgningssystemet siden 2012 ændret, så det i stedet for gram råprotein/FE skal angives som gram råprotein pr. kg. fodertørstof. Dette er ikke gjort i ansøgningen.

I MGK2012 medførte den reducerede proteintildeling til goldkøerne en reduktion på ca. 1,0 kg N/goldko. Med den besætningsstørrelse, som fremgår af dette tillæg til miljøgodkendelse, vil det svare til ca. 60 kg N. Den reelle ammoniakemission kan dermed beregnes til ca. 5.411 kg N.

Ansøger har - med henvisning til proportionalitetsprincippet - søgt om at vilkåret ikke skal være gældende i etape 1 og 2, da der kun mangler 100 kg N for at overholde BAT-emissionsniveauet for projektet. Varde Kommune vælger dog at fastholde vilkåret.

Varde Kommune vurderer til gengæld, at der ikke er proportionalitet i at iværksætte yderligere tiltag i etape 1 og 2, og at overskridelsen er bagatelagtig. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at der er etableret spalteskrabere i den eksisterende kostald (bygning 1) og ved at proteinindholdet i goldkøernes foder maksimalt udgør 167 gram råprotein/FE.

Disse vilkår er stillet i MGK2012, og ændres ikke som følge af dette tillæg.

7.26 BAT – Nitrat, fosfor, fodringsstrategi, management, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder BAT-nitrat, -fosfor, -fodringsstrategi, -management, -forbrug af vand og energi, -opbevaring af husdyrgødning og -udbringning af husdyrgødning, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

7.27 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrloven.

8 Egenkontrol

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder egenkontrol, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder foranstaltninger ved ophør af produktion, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

10 Alternative muligheder

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer når det gælder alternative muligheder, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2012.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos følgende naboer/partner i perioden fra den 28. april til den 19. maj 2016:

- Hjeddingvej 5, 6870 Ølgod (nabo)
- Hjeddingvej 10, 6870 Ølgod (nabo)
- Tinghøjvej 2, 6870 Ølgod (nabo)
- Vestkærvej 5, 6870 Ølgod (nabo)
- Vestkærvej 7, 6870 Ølgod (nabo)
- Vestkærvej 8, 6870 Ølgod (nabo)
- Vestkærvej 9, 6870 Ølgod (nabo)
- Vestkærvej 11, 6870 Ølgod (nabo)
- Hjeddingvej 4, 6870 Ølgod (nabo og bortforpagter)
- Hjeddingvej 6, 6870 Ølgod (nabo og bortforpagter)
- Bjaldrupvej 6, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Bjaldrupvej 8, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Gammelgårdvej 8, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Hjeddingvej 1, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Hjeddingvej 21, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Hovvej 4, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Hovvej 6, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Hovvej 7, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Lindbjergvej 11, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Lindbjergvej 43, 6870 Ølgod (bortforpagter)
- Mejlvangvej 15, 6870 Ølgod (bortforpagter)

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i tillæg til miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet